

Latvijas Nacionālās bibliotēkas pastāvīgā ekspozīcija “Grāmata Latvijā” iepazīstina ar Latvijas grāmatniecības vēsturē nozīmīgām tēmām. Aicinām iepazīties ar dažām no tām. Ja rodas jautājumi vai komentāri, rakstiet gramata.latvija@lnb.lv!

Vienojieties ar skolēnu, kā tiks sniegtas atbildes – citā dokumentā vai kā komentāri pdf failā, vai arī jautājumi tiks atbildēti mutiski!

Jaunlatviešu stāsti. Grāmata un nācija Skolotāja lapa

10.–12. klase

Šī materiāla mērķis ir aplūkot jaunlatviešu veikumu caur iespiesta teksta prizmu, atkārtojot un nostiprinot zināšanas par dažādu izdevumu nozīmi nācijas veidošanās procesā.

Vērtēšana (15 punkti):

---

1. Skolēns pauž viedokli (0,5), formulē to saprotami un argumentēti (0,5).

---

2. Skolēns atrod, ka grāmata ir izdota Tērbatā vācu valodā (1), izsaka pamatojumu (1)
Piemēram, tāpēc, lai sasniegtu to auditoriju, ar kuru grib polemizēt, kuru grib pārliecināt par savu viedokli, kā arī izglītību tolaik ieguva vācu un krievu valodās.

---

3. Skolēns izsaka viedokli (1), ir pamatojums (1).

---

4. Skolēns ir iepazinies ar krājumu, izvēlējies vienu dzejoli (1) un argumentēti pamatojis tā aktualitāti (1). *Piemēram, dzejolis “Vācinātājiem” joprojām ir aktuāls. Ikdienas valodā cilvēki bieži izmanto svešvārdus vai pat visu teikumu pasaka angļiski, kaut arī konkrēto domu ir iespējams pateikt latviski. Varbūt tas šobrīd vienkārši ir stilīgi?*

---

5. Skolēns pamatojis tautasdziesmu nozīmīgumu vai nenozīmīgumu savā dzīvē (1), atrod un pamato konkrētas tautasdziesmas aktualitāti (1).

---

6. Skolēns nosaucis divus tekstus (2), pamatojis to nozīmīgumu (2).
Piemēram: 1) Krišjānis Valdemārs “Par latviešu un igauņu piesaistīšanu jūrniecei”, 1857; iedrošināja latviešus pievērsties ekonomikai un tautsaimniecībai; 2) Andrejs Pumpurs “Lāčplēsis”, nacionālais eposs, klajā nāca 1988. gadā; tajos laikos savs eposs tautai bija nepieciešams pašapziņas stiprināšanai.

---

7. Skolēns izvēlējies tekstu (1), ir sniegts pamatojums (1).
